

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

راهنمای یادگیری

دانشکده: پزشکی

نام درس: مدیریت سلامت در بلایا

مدرس: طاهره جلالی

تعداد واحد: ۱ واحد نظری

رشته: پزشکی

ترم: ششم

نیمسال اول دوم * سال تحصیلی: ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹.....

مقدمه:

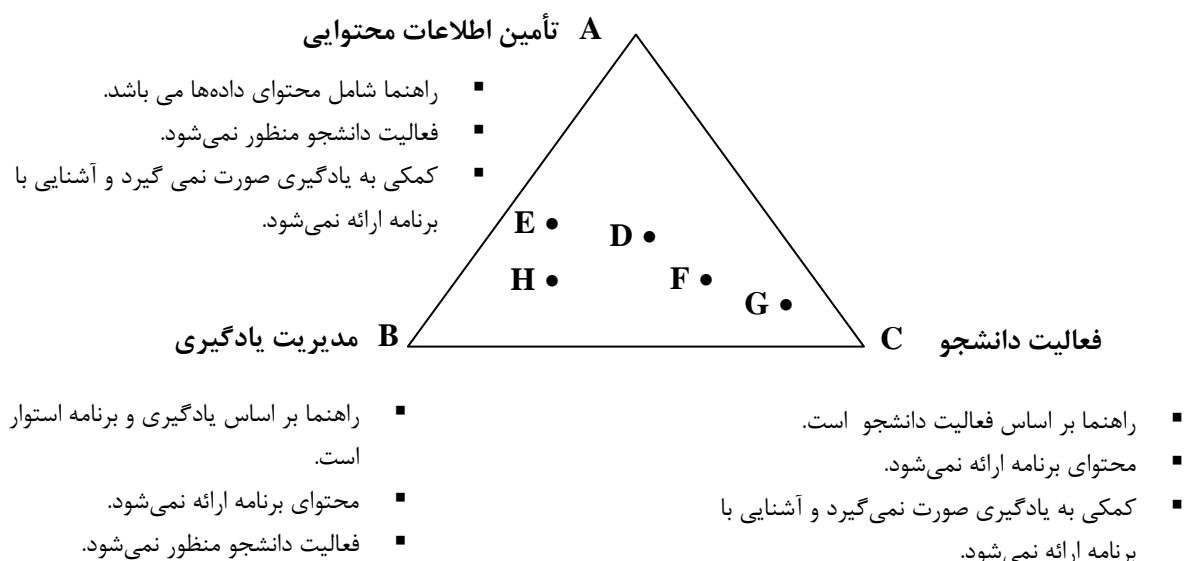
در طی چند دهه گذشته آموزش علوم پزشکی در کشورمان شاهد تجلی اراده‌ای راسخ برای تغییرات بنیادین و زیربنایی، چه به لحاظ ساختاری و چه به لحاظ محتوا بوده است. گرایش رشته‌های مختلف علوم پزشکی به سمت فراگیر محوری و یادگیری مستقل به روشنی آشکار است. در بین تمامی تلاش‌های انجام شده در این راه پر فراز و نشیب، جای خالی "راهنمای یادگیری" احساس می‌شود.

همانند راهنمای سفر که منبعی مناسب برای هر مسافر تلقی می‌شود، راهنمای یادگیری همان نقش را در ارتباط با دانشجویان ایفاء می‌نمایند. با استفاده از آن، دانشجویان تشویق می‌گردند تا مهارت‌های مطالعه مؤثر را رشد و پرورش دهند و فراگیری مستقل را بیاموزند.

راهنمای یادگیری را نباید با کتاب درسی اشتباه گرفت.

تأکید راهنمای یادگیری بر "فرآیند یادگیری" است و نه بر محتوا. اگر چه ممکن است در موقعیت‌هایی لازم شود متن و محتوا نیز مستقیماً در اختیار دانشجو قرار داده شود.

راهنمای یادگیری را می‌توان از طریق یک مثلث متساوی‌الاضلاع معرفی نمود. سه رأس این مثلث نشانگر سه نوع عملکرد آن می‌باشد. نقطه A نشانگر عملکرد راهنمای یادگیری برای ارائه اطلاعات به دانشجویان می‌باشد. نقطه B نشانگر عملکرد راهنمای یادگیری برای مدیریت دانشجویان است. نقطه C در راهنمای یادگیری، توصیف کننده فعالیت‌های دانشجویان می‌باشد. همانطور که مشخص است بهترین راهنمای یادگیری راهنمایی است که مجموعه‌ای از این عملکردها را محقق سازد.

مثلث راهنمای یادگیری

الگوی پیشنهادی راهنمای یادگیری:

لازم به ذکر است تألیف راهنمای یادگیری شما بر اساس مثلث فوق انتخابی می‌باشد.

در صورت تمایل می‌توانید از راهنماهای یادگیری تألیف شده بر روی وب گاه مرکز مطالعات دیدن فرمائید.

شرح مختصر دوره:

وقوع رخداد های طبیعی و حوادث ساخته دست بشر، با آثار گوناگون در جوامع همراه است؛ این اثرات می تواند تلفات جانی، مالی و تخریب محیطی را شامل شود؛ اگر گستره این تلفات به حدی برسد که اختلال عمده در عملکرد جامعه ایجاد شود به گونه ای که رویارویی با آن مستلزم کمکی خارج از جامعه باشد **مفهوم بلا (disaster)** شکل می گیرد. با توجه به تعریف فوق در می یابیم که این **جامعه** است که در شکل گیری و عدم شکل گیری بلا، به دنبال رخداد وقایع نقش محوری دارد.

آیا جامعه برای مقابله با یک رخداد، توانمندی لازم را دارد؟

اگر رخدادی قابل اجتناب است آیا جامعه برای این اجتناب پذیری، **جامعه ای آموزش دیده** است؟ و اگر غیر قابل اجتناب است آیا **قابلیت و ظرفیت** های جامعه برای **آسیب پذیری کمتر** مهیا می باشد؟

پاسخ به این سوالات به **مدیریت خطر بلا** بر می گردد!

مدیریتی که قرار است در سازمانی به نام سازمان مدیریت بحران کشور تحقق یابد. اما از آنجا که بلا همه ابعاد عملکردی جامعه را درگیر می کند، این سازمان هم بایستی در حوزه های گوناگون فعال باشد و در سازمانهای مختلف **کارگروهها** یی شکل بگیرد که **هماهنگ با یکدیگر** در این امر فعالیت داشته باشند.

یکی از این کارگروهها حوزه سلامت (سازمان بهداشت و درمان) می باشد.

دانشگاههای جهان و ایران در سطوح مختلف، پرورش دانش آموختگان خود را در این خصوص به عهده دارند؛ لیکن انتخاب این درس در کوریکولوم آموزشی شما دانشجویان دوره عمومی پزشکی به اهمیت **مدیریت سلامت در بلا** بر می گردد.

هدف این است که بخشی از دغدغه شما به عنوان مدیران آینده در مراکز سلامت کشور، پایه ریزی شود.

دغدغه ای که زلزله بم نقطه آغازی بهتر برای آن شد.

زلزله ای که با یک قدرت متوسط در دی ماه ۱۳۸۲ خاطره ای اندوهناک را در تاریخ کشورمان رقم زد! بلایی که ۴۰ درصد از جمعیت زلزله زده را به کام مرگ کشاند، ۳۰ درصد آنها را مصدوم کرد و آوارگان فراوانی را با تخریب ۹۰ درصد از ساختمانها باقی گذاشت.

کوتاه کلام این که:
اندازه گیریهای جهانی به ما نشان داده

ایران بلا خیز است

مهار بلا نیازمند مدیریت مناسب است

سهم مهمی از این مدیریت به حوزه سلامت برمی گردد

شما مدیران آینده سلامت خواهید بود

و بسی جا دارد که در کنار دغدغه های مدیریتی برنامه های مراقبت کودک سالم ، مادر سالم ، سلامت گروههای سنی و ..... اولویت فوق هم گنجانده شود.

من و شما ۸ جلسه در کنار هم هستیم به این امید که مسیر رسالت این دوره را با شالوده ای محکم بنا کنیم .

اطلاعات آموزشی:

مکان آموزش: <https://www.skyroom.online/ch/shmu/health-management-in-accidents-and-disasters-medicine>

زمان آموزش: ۸ تا ۱۰ صبح / یکشنبه ها

مدت دوره: از تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۲ به مدت ۸ هفته

شماره تماس مسئول: ۰۲۳-۵۴-۳۲۳۹۵۰ داخلی ۵۹۴

حضور فیزیکی و آدرس دفتر کار: دانشکده پزشکی - اتاق ۱۱۸

پست الکترونیک مدرس: t.jalali.95@gmail.com

قرارداد یادگیری:

شامل آنچه باید یاد گرفته شود و قوانین اختیاری وضع شده میان دانشجو و استاد: مانند حضور و غیاب انجام تکالیف مورد انتظار

آموزش دوره به شکل جلسات سخنرانی با آرایه اسلاید و فیلم می باشد.

اسلاید ها در اختیارتان قرار می گیرد ؛ پیشنهاد می کنم در طی جلسه از مطالبی که ضمن نمایش

اسلاید ها گفته می شود یاد داشت بردارید و دست نوشته خود را در اسلاید مربوطه ضمیمه

کنید. این کار را در پایان همان روز انجام دهید.

قبل از جلسه بعدی (ترجیحا شب قبل) مکتوبی را که خودتان آماده کرده اید **مرور** کنید، این مرور **پیش نیاز** شما در جلسه بعدی خواهد بود.

پرسش و پاسخ و بحث در ابتدای هر جلسه چالش های شما را در ارتباط با جلسه قبل تا حدود زیادی رفع خواهد کرد؛ ضمن اینکار به صورت رندوم **حضور و غیاب** شما در کلاس مجازی انجام می شود پس از مرور هر جلسه؛ به موضوعات آن جلسه در ذیل راهنمای مطالعه مراجعه کنید و آنرا که به شکل پرسش و تکمیل بخشهایی از محتوی می باشد، کامل کنید. این **تکلیف** قبل از هر جلسه برای من ارسال شود.

موفقیت مجموعه ای از تلاشهای کوچک است که هر روز بدون وقفه تکرار می شوند.

رابرت کولیر

پیشنیاز: قبل از هر جلسه مکتوبی را که خودتان آماده کرده اید و در بالا اشاره شد مرور کنید، این مرور **پیش نیاز** شما در جلسه بعدی خواهد بود.

مروری بر عناوین برنامه آموزشی :

۱- آشنایی با .....

۲- آشنایی با .....

مروری بر عناوین برنامه آموزشی :

۱- آشنایی با تعاریف، ترمینولوژی و اپیدمیولوژی

۲- آشنایی با مبانی مدیریت و کاهش خطر بلایا

۳- آشنایی با عملیات پاسخ به بلایا و فوریت ها

۴- آشنایی با مدیریت بیماریهای واگیر در بلایا

۵- آشنایی با مدیریت بیماریهای غیر واگیر در بلایا

۶- آشنایی با تریاژ در بلایا (۱).

۷- آشنایی با تریاژ در بلایا (۲)

۸- آشنایی با ارزیابی خطر در بلایا

اهداف اختصاصی (در حیطه های شناختی، روانی - حرکتی، عاطفی):

انتظار می رود دانشجو در پایان جلسه اول بتواند

بلایا را تعریف کند و انرا از میان وقایع مجزا کند /انواع طبقه بندی در بلایا را نام ببرد /ترند جهانی بلایای طبیعی را بشناسد/جایگاه کشور را از نظر سطح خطر در بلایای طبیعی تشریح کند/سایت های معتبر جهت دستیابی و ارزیابی داده ها را بشناسد/بتواند در مباحث مرتبط با عنوان درس ورود پیدا کند.

انتظار می رود دانشجو در پایان جلسه دوم بتواند

تعاریف مطرح در مدیریت بحران را بشناسد و بهترین تعریف را بیان کند / مراحل چرخه مدیریت بلایا را بشناسد و نام ببرد / سازمان مدیریت بحران در کشور را بشناسد. / نسبت به عملکرد کارگروه تخصصی بهداشت و درمان در سازمان حساس شود. / از جایگاه دفتر مدیریت بلایا در معاونت بهداشتی آگاه باشد و اهداف کلان آنرا ذکر کند. / برنامه های دفتر مدیریت بلایا در معاونت بهداشتی را نام ببرد در مورد هر برنامه شاخص و دستورالعمل را تشریح کند. / طبق شواهد اثر بخشی اجرای برنامه DART را تشریح کند

انتظار می رود دانشجو در پایان جلسه سوم بتواند

سطوح برنامه ریزی در مدیریت بلایا را توضیح دهد / ساختار کلی برنامه عملیاتی پاسخ به بلایا را از نظر اجزا خاطر نشان شود. / EOP را از نظر مفاهیم پایه تشریح کند. / EOC را بشناسد / EARLY WARNING را تشریح کند.

مفهوم سامانه فرماندهی حادثه را درک کند و مولفه های آنرا با شرح وظایف تبیین کند / سطوح سطح بندی حادثه را تعریف کند

انتظار می رود دانشجو در پایان جلسه چهارم بتواند

عوامل مرتبط با تخفیف و تشدید همه گیری را لیست کند / بیماریهای واگیر در بلایا را طبقه بندی کرده و متذکر شود

جایگاه ایران را در بیماریهای واگیر شایع تشریح کند / راهکارهای مقابله با بیماریهای واگیر شایع را در فاز آمادگی و پاسخ توضیح دهد.

انتظار می رود دانشجو در پایان جلسه پنجم بتواند

بیماریها را از لحاظ بار در جهان طبقه بندی کند / مفهوم اثرات بیماریهای غیر واگیر و بلایا را درک و توصیف کند

سه چالش عمده در خصوص بیماریهای غیر واگیر در بلایا را توضیح دهد / چالش های مطرح در مورد بیماریهای قلبی، تنفس و دیابت را در بلایا متذکر شود و در فاز آمادگی و پاسخ راهکار ارائه دهد.

انتظار می رود دانشجو در پایان جلسه ششم بتواند

تریاز را تعریف کند / معیارهای یک تریاز مناسب را بر شمارد / ملزومات تریاز را نام ببرد / تفاوت تریاز در بلایا و حوادث را نسبت به تریاز در حالت عادی توضیح دهد. / انواع تریاز در بلایا را نام ببرد. / تریاز مقدماتی در بلایا و حوادث را تشریح کند. / تریاز اولیه با متد استارت و جامپ استارت را به طور کامل توضیح دهد.

انتظار می رود دانشجو در پایان جلسه هفتم بتواند

هدف تریاز را بازگو کند. / طبقات تریاز را متذکر شود. / تریاز ثانویه را تعریف و طبق متد سیو تشریح کند. / نکات مهم در تریاز بیمارستانی در شرایط بلایا را متذکر شود. / طبقه بندی تریاز بیمارستانی در شرایط بلایا را توضیح دهد.

انتظار می رود دانشجو در پایان جلسه هشتم بتواند

ارزیابی خطر در بلایا را تعریف کند. / مراحل ارزیابی خطر در بلایا را نام برده و شرحی برای هر کدام ارائه دهد. / مراحل ارزیابی را در فاز پاسخ نام برده و تشریح کند.

روش ارزشیابی:

شامل:

ارزشیابی پایانی مثلاً (به صورت آزمون کتبی انشایی ,چند گزینه ای ,جورکردنی)..... نمره

ارزشیابی تکوینی مثلاً (آمادگی سرکلاس ,پاسخ به پرسشهای درس قبل)..... نمره

ارزشیابی پایانی : آزمون کتبی چند گزینه ای با ۱۶ نمره

ارزشیابی تکوینی : (آمادگی سرکلاس ,پاسخ به پرسشهای درس قبل و ارسال تکالیف در سامانه نوید و حضور مستمر در کلاس ۴ نمره)

فهرست منابع اصلی مورد استفاده در این درس به طور کامل:

"به عنوان مثال"

۱- کانینگهام گری و همکاران . بارداری و زایمان ویلیامز . ترجمه قاضی جهانی بهرام ، نشر گلبن، ویراست ۲۲، سال ۲۰۰۵، ج یک.

2- James .D.K , Steer P.J ,Weiner C.P ,Gonik B. High Risk pregnancy management options .saunders:2006.

کتاب دو جلدی سلامت در حوادث و بلایا /نویسنده :دکتر علی اردلان (منبع اصلی)

مستندات معاونت بهداشتی وزارت بهداشت ،درمان و آموزش پزشکی

کتاب بهداشت عمومی دکتر خاتمی

منابع سازمان جهانی بهداشت

جدول زمان بندی

جلسه	تاریخ برگزاری	موضوع جلسه
جلسه اول	۱۳۹۹/۱۱/۱۲	بلایا؛ تعاریف ، ترمینولوژی و اپیدمیولوژی
جلسه دوم	۱۳۹۹/۱۱/۱۹	مبانی مدیریت و کاهش خطر بلایا
جلسه سوم	۱۳۹۹/۱۱/۲۶	عملیات پاسخ به بلایا و فوریت ها
جلسه چهارم	۱۳۹۹/۱۲/۰۳	بیماریهای واگیر در بلایا
جلسه پنجم	۱۳۹۹/۱۲/۱۰	بیماریهای غیرواگیر در بلایا
جلسه ششم	۱۳۹۹/۱۲/۱۷	تربیت ۱
جلسه هفتم	۱۳۹۹/۱۲/۲۴	تربیت ۲
جلسه هشتم	۱۴۰۰/۰۱/ ۱۵	ارزیابی خطر در بلایا

جلسه اول : موضوع

بلایا؛ تعاریف ، ترمینولوژی و اپیدمیولوژی

شرح مختصر جلسه.....

در این جلسه آموختیم که لازمه مدیریت خطر بلایا قبل از هرچیز اندازه گیری تبعات آنهاست؛ اما فراموش نمی کنیم ما در این اندازه گیری و برآورد فقط **نوک کوه یخ** را داریم

* پیشنهاد: به صورت اختیاری شما می توانید در قسمتهایی که نیاز به توضیح می بینید بخشی از محتوای موردنظر را بگنجانید.

واژگان نا آشنا :

Natural hazard

(Anthropogenic) Human-induced hazard

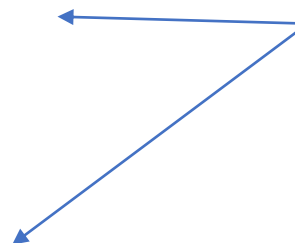
Socio natural

فعالتهای دانشجو در ارتباط با یادگیری:

۱- آموزش برای تمرین فعالتهایی که از دانشجو انتظار می رود

۲- تعامل با متن یا سایر منابع و مواد آموزشی

بهترین طبقه بندی بلایا براساس علت است؛ کامل کنید
بلایای طبیعی

انسان ساخت: .....

سهم کدام نوع بلای طبیعی در جهان و ایران بیشتر است؟

ترند پیامدهای انسانی در بلایا که مشتمل است بر مرگ ها ، مصدومین و آوارگان به تفکیک قاره چگونه است (از سال ۲۰۰۹ تا سال ۲۰۱۹) ؟ از اسلاید شماره ۲۵ کمک بگیرید

به عنوان مثال :

برای مطالعه شاخص های تولد و مرگ به فصل اول کتاب بارداری وزایمان ص ۷ تا ۱۱ رجوع کن.
سپس به سوالات زیر پاسخ بده.

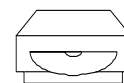
۱-.....؟

۲-.....؟

برای آزمون خود در این درس ..... از این کتاب تست کمک بگیر.

فیلم آموزشی **فیلم آموزشی در سامانه نوید را مشاهده کنید**..... را با هماهنگی واحد سمعی و بصری بین.

از روی توضیحات آناتومی فکر کنید که چرا پیش بینی
قطعی ناشی از نتایج انسداد هر یک از عروق مغزی وجود
ندارد.

گاهی اوقات برخی تصمیم گیری های دشوار از نظر اخلاقی باید در مورد مراقبت از نوزادان نارس گرفته

شود. مقاله زیر برخی مباحث مورد اختلاف میان همکاران را به بحث گذاشته است:

Doyal L and Wilsher D, Towards guidelines for withholding and withdrawal of life prolonging treatment in neonatal medicine. Arch Dis Child 1994; 70:p66-70.

برای مطالعه اختیاری در مورد غربالگری

در مورد مزایا و معایب غربالگری کانسر کولورکتال

فکر کنید

فکر کنید.

کانسر آنال

کانسر مجرای آنال معمولاً از نوع اسکوآموس می‌باشد. متاستاز به طور اولیه در غدد لنفاوی اینگواینال ظاهر می‌گردد. هنگامی که غدد لنفاوی در موقع تشخیص وجود دارند، نتیجه بیماری چندان رضایت بخش نخواهد بود و شانس بقای ۵ ساله حدود ۵٪ می‌باشد. در صورتی که غدد لنفاوی پاک باشند شانس بقای ۵ ساله حدود ۷۰٪ است.

چرا کانسر آنال به غدد لنفاوی اینگواینال متاستاز می‌دهد؟

پاسخ: درناژ لنفاوی نواحی پرینه آل به نقاط اینگواینال می‌باشد.

کولیت اولسراتیو و بیماری کراون

در بیماری‌های کولیت اولسراتیو و کراون نتایج حاصل مرتبط به عوارض این بیماری‌ها می‌باشد.

عوارض کولیت اولسراتیو

- ◆ دیلاتاسیون و پرفوراسیون
- ◆ خونریزی وسیع
- ◆ استریکچر
- ◆ کارسینوما در بیماری‌های طویل‌المدت
- ◆ تظاهرات خارج کلون (از قبیل اووئیت، آتروفی، ساکرو ایلئیت، بیماری‌های کبدی، مشکلات پوستی)

عوارض بیماری کراون

- ◆ دیلاتاسیون و پرفوراسیون
- ◆ خونریزی وسیع
- ◆ استریکچر
- ◆ کارسینوما در بیماری‌های طویل‌المدت
- ◆ تظاهرات خارج کلون (از قبیل اووئیت، آتروفی، ساکرو ایلئیت، بیماری‌های کبدی، مشکلات پوستی)
- ◆ تشکیل فیستول

کانسر کولورکتال به مرجع زیر مراجعه فرمائید.
Hardcastle *et al*, Lancet 1996:348:pp 1472-1477. Randomised controlled trial of faecal-occult-blood screening for colorectal cancer

به خاطر داشته باشید که کانسر رکتال معمولاً به نواحی کشاله ران متاستاز نمی‌دهد.

case کیس شماره ۶ خانم ه- د را در نظر بگیرید. آیا آن بیمار هرگونه تظاهرات بالینی دال بر احتمال گرفتاری عوارض خارج کلون و بیماری‌های التهابی روده‌ای را داشت؟

از تمام بیمارانی که با تشخیص کولیت السراتیو یا بیماری کراون بستری می‌شوند، راجع به علائم و نشانه‌های خارج کلونی سوال کنید.

نتایج را در پورت فولیو خود ثبت کنید.

گاهی اوقات به علت چاقی مادر، وجود پلی هیدرآمنیوس و... یافتن صدای قلب جنین دشوار می‌شود. بنابراین استفاده از رویکردی خاص در جستجو خصوصاً پس از هفته ۲۶ بارداری کمک کننده است. پس لطفاً:

شکل صفحه ۱-۷ کتاب مراقبتهای قبل و بعد از زایمان به مترجمی گیتی از گلی و همکاران. نشر

نوردانش، ۱۳۸۲، ص ۱۹۶ را در کادر پایین رسم کن.

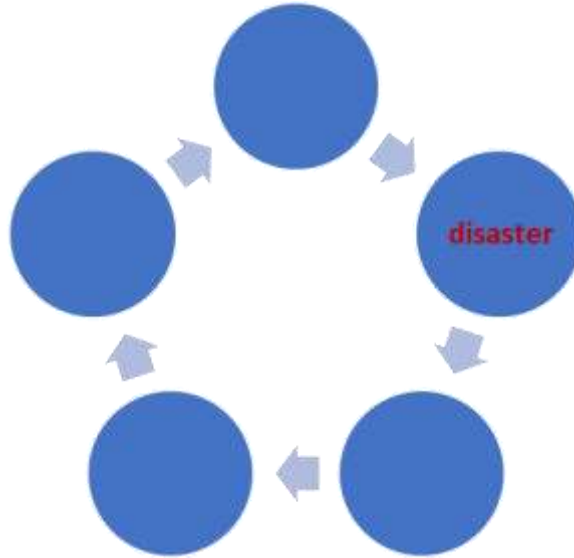
جلسه دوم : موضوع

مبانی مدیریت و کاهش خطر بلایا

شرح مختصر جلسه.....

اموختیم برای مدیریت کاهش خطر بلایا مطابق یک الگو پیش میرویم ، این الگو چرخه ای چند قسمتی است با تکمیل اجزای چرخه ،انرا مرور کنید!

سازمان مدیریت بحران کشور ، مدیریت کاهش خطر بلایا را با همکاری ۱۴ کارگروه تخصصی به عهده گرفته و تا کنون عملا کارگروه بهداشت و درمان نقش آفرینی گسترده ای داشته است ؛ شما بگویید کجا و چگونه؟ با چه اهدافی؟ و در مورد هر هدف چه برنامه های تنظیم و در حال اجرا است؟ از اسلاید ۳۳ جلسه دوم کمک بگیرید

جلسه سوم : موضوع

عملیات پاسخ به بلایا و فوریت ها

شرح مختصر جلسه.....

واژگان نا آشنا :

EOP?

EOC?

ICS?

فکر کنید

فرض کنید شما در یک مرکز بهداشتی روستایی مشغول خدمت هستید، به عنوان مدیر این مرکز در کنار همه دغدغه های خود که نظارت و انجام ارایه مراقبت های تعیین شده به بیماران است؛ قرار است در قبال حفظ سلامتی هنگام وقوع بلایا نیز دغدغه داشته باشید

(این واحد درسی به همین منظور گذاشته شده

است!)؛ لذا در اندیشه تدوین یک برنامه عملیاتی

پاسخ در بلایا برای مرکز خودهستید مطابق

انچه که از این جلسه در معرفی EOP

♦ آموختید چگونه آغاز می کنید؟ و مبانی

عملیات شما چیست؟

جلسه چهارم : موضوع

بیماریهای واگیر در بلایا

فعالتهای دانشجو در ارتباط با یادگیری:

۱- آموزش برای تمرین فعالتهایی که از دانشجو انتظار می رود

۲- تعامل با متن یا سایر منابع و مواد آموزشی

طغیان بیماریهای غیر واگیر پس از بلایایی مثل سیلاب و زلزله به خاطر تخریب زیر ساخت

ها ، آوارگی جمعیت و.....مورد انتظار است در کشور ما عمده این نگرانی به کدام گروه از

بیماریهای واگیر بر می گردد و در چرخه مدیریت کاهش خطر بلایا چه مداخلاتی مفید

خواهد بود؟

جلسه پنجم : موضوع

بیماریهای غیرواگیر در بلایا

شرح مختصر جلسه: در شرایط بلایا،

بیماران مبتلا به شرایط مزمن طبی؛ دستخوش آسیب پذیری، مرگ ومیر و عوارض بیشتر

ناشی از بیماری خود می باشند

فکر کنید

شما یک بیمار دیابتی را در نظر بگیرید و مثالهایی برای هر یک از چالش های مطرح شده فوق، در این بیمار را بیان کنید. چه راهکار مدیریتی را در نظر می گیرید که با چالشهای فوق مقابله کنید؟

جواب این سوال را در انتهای جلسات بعدی بهترارایه خواهید داد. پس سوال را در ذهن داشته باشید تا جلسه تریاژ را با هم به اتمام برسانیم

◆

جلسه ششم : موضوع

تریاز در بلایا

شرح مختصر جلسه:

در مبحث تریاژ اموختیم ، به دنبال رخداد بلایا رویارویی با مصدومین انبوه محتمل است، و امکانات و منابع برای خدمت رسانی یکسان به همه مصدومین، محدود است این محدودیت ، ما را به سمت اتخاذ مسیری جهت اولویت بخشی به بیمارانی که باید زودتر درمان شوند ، سوق می دهد.

تریاز در بلایا فرایندی است که این مسیر را با پروتکولهای حاصل از تجربیات آزموده شده، فراهم می کند.

نکات مهم تریاژ در بلایا را مرور کنیم!

الف) این تریاژ با تریاژ زمان عادی که در بخش های اورژانس صورت می گیرد ، متفاوت

است

در تریاژ در بلایا هدف این است که جانهای بیشتری حفظ شود لذا ما در این تریاژ مجبوریم گروهی تحت عنوان **گروه ابی** که شامل منتظران هستند مجزا بکنیم.
(ب) جهت تریاژ سر صحنه بلایا و حوادث، بسته به شرایط موجود از متدهای تریاژ اولیه یا ثانویه استفاده می کنیم؛

فعالتهای دانشجو در ارتباط با یادگیری:

۱- آموزش برای تمرین فعالیتهایی که از دانشجو انتظار می رود

تعامل با متن یا سایر منابع و مواد آموزشی

فرض کنید قطاری از ریل خارج شده است و ۱۷۰ مصدوم داریم ، نزدیکترین شهر به محل حادثه ، بیمارستانی با گنجایش پذیرش ۵۰ مصدوم دارد.

برای انتقال سایر مصدومین مجبوریم آنها را برای ساعت ها سر صحنه نگه داریم.

شما به عنوان افسر تریاژ سر صحنه هستید از چه متدی جهت تریاژ استفاده می کنید ؟

قطعا تریاژ ثانویه راه گشا ست، متدی که با اشنا شده اید متد سیو است ، هدف این است که

شما مصدومینی را مجزا کنید که بشترین سود را از امکانات موجود و در دسترس شما خواهند برد.

این طبقه بندی توسط امتیاز ترومای تجدید نظر شده شکل می گیرد که این امتیاز از سه جزء تشکیل شده است

جلسه هفتم : موضوع

ترياز در بلايا...ادامه...

ج) اگر در حادثه فوق تعداد مصدومين ۴۵ نفر مي بود شما روش استارت را جهت ترياز انتخاب مي كرديد كه يك نوع ترياز اوليه است.
الگوي انرا در كادر زير ترسيم كنيد

جلسه هشتم : موضوع

ارزیابی خطر در بلایا

شرح مختصر جلسه:

وقوع مخاطرات به تنهایی موجب خسارات انسانی و اقتصادی نمی شود بلکه عوامل بسیاری در این خصوص دخیل هستند و باید همه این عوامل و میزان اثر هر کدام شناسایی و محاسبه شود و به صورتی ساده و قابل درک برای عموم و سیاست سازان یک جامعه بیان شود. این فرایند که اولین گام در مدیریت خطر بلایا می باشد ارزیابی خطر بلایا نام دارد.

یک روش شناسی جهت تعیین ماهیت و گستره خطر است.

هر چند به منظورهای متفاوت و در سطوح مختلفی انجام می شود اما شیوه انجام آن کم و بیش یکسان است
فعالتهای دانشجو در ارتباط با یادگیری:

۱- آموزش برای تمرین فعالیتهایی که از دانشجو انتظار می رود

۲- تعامل با متن یا سایر منابع و مواد آموزشی

در ارزیابی خطر بلایا، اولویت بندی خطر یک جزء مهم است.

ماتریس خطر ما را نسبت به سطح خطر آگاه می کند

و سطح خطر، خط مشی ما را در اقدامات روشن خواهد کرد

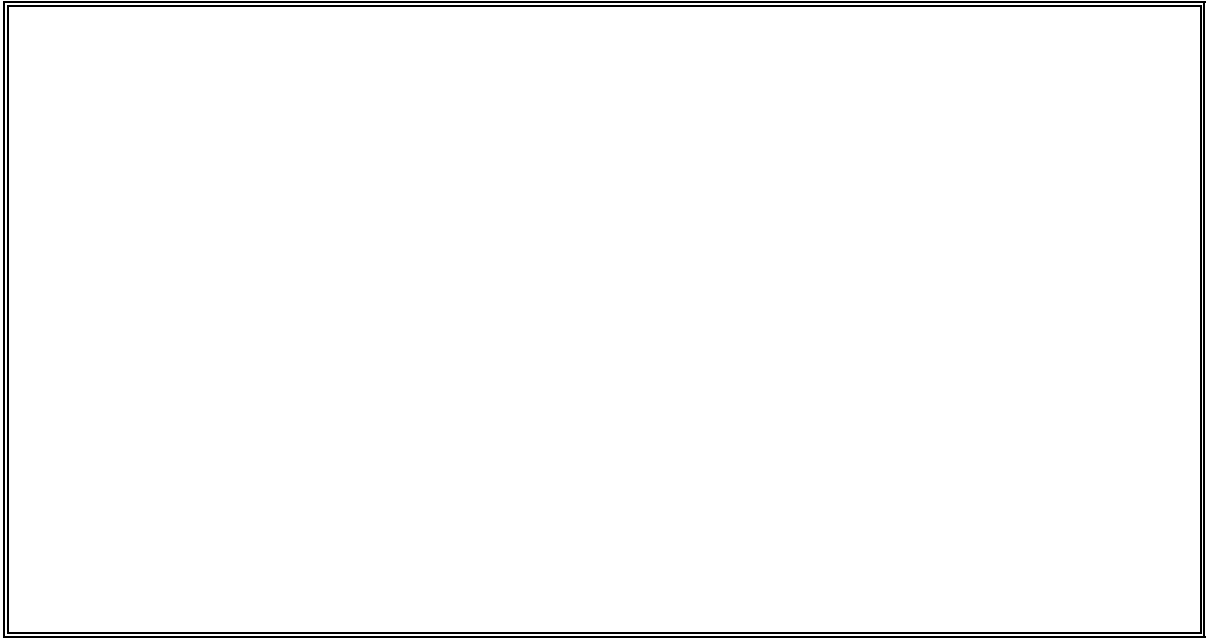
این ماتریس چگونه ایجاد می شود؟ اجزای اصلی در ایجاد آن چیست؟

آن را تشریح کنید

ارایه گزارش :

فیلم بار گذاری شده در سامانه نوید را مشاهده فرمایید و ضمن مرور مطالب تدریس شده

گزارش کوتاهی را ارایه دهید

۲-آزمایش تجزیه ادرار زیر مربوط به خانم نورا هاشمی ۲۵ ساله و گراویدا یک است. آیا همه چیز طبیعی است؟ آیا به آزمایش تکمیلی دیگری نیاز دارد؟ نظر خود را بنویس.

.....

Macroscopic

Color .....yellow
Appearance .....Clear
Specific Gravity 1.023
PH 5.5
Proteins ..... Neg
Glucose .....Neg
Bood .....Neg

Microscopic

R.B.C 1-2
W.B.C 15-20
Epithelial cells ...3-4
Bacteria .....modrate
Crystals .....Neg

یادداشت های دانشجو:

.....